

SVET EVROPE

EVROPSKO SODIŠČE ZA ČLOVEKOVE PRAVICE

TRETJA SEKCIJA

PRIMER DIVKOVIČ PROTI REPUBLIKI SLOVENIJI

(Pritožba št.38523/02)

SODBA

STRASBOURG

6. april, 2006

Ta sodba bo postala pravnomočna pod pogoji, navedenimi v členu 44 § 2 Konvencije. Možna je uredniška revizija.

V primeru Divkovič proti Sloveniji,

je Evropsko sodišče za človekove pravice (Tretja sekcija), ki zaseda v senatu, ki ga sestavljajo:

G. J. HEDIGAN, Predsednik

G. B.M. ZUPANČIČ,

Ga. M. TSATSA-NIKOLOVSKA,

G. V. ZAGREBELSKY

G. E. MYJER,

G. D. T. BJÖRGVINSSON,

Ga. I. ZIEMELE, *sodniki,*

in G. V. BERGER, *kot zapisnikar Sekcije*

na zasedanju za zaprtimi vrati dne 16. marca 2006,

izreklo naslednjo sodbo, ki je bila sprejeta tistega dne:

POSTOPEK

1. Primer izvira iz pritožbe (št. 38523/02) zoper Republiko Slovenijo, ki jo je slovenski državljan, g. Zvonko Divkovič (»pritožnik«), dne 18. oktobra 2002 vložil na Sodišču, v skladu s členom 34 Konvencije za zaščito človekovih pravic in temeljnih svoboščin (»Konvencija«).

2. Pritožnika je zastopala odvetniška pisarna Verstovšek. Slovensko vlado (»Vlada«) je zastopal njen agent, g. L. Bembič, generalni državni pravobranilec.

3. Pritožnik zatrjuje v skladu s členom 6 § 1 Konvencije, da je bila dolžina sojenja pred domačim sodiščem, v katerem je bila stranka, prekomerna. Po vsebini se je prav tako pritožil tudi zaradi pomanjkanja učinkovitega pravnega sredstva v zvezi s prekomerno dolžino postopka (Člen 13 Konvencije).

4. Dne 15. septembra 2004 je Sodišče sklenilo, da bo Vladi posredovalo pritožbo glede dolžine postopka in pomanjkanja učinkovitega pravnega sredstva s tem v zvezi. V skladu s členom 29 § 3 Konvencije je hkrati sklenilo, da je pritožba sprejemljiva in utemeljena.

DEJSTVA

5. Pritožnik je bil rojen leta 1961 in živi v Velenju.

6. Dne 16. decembra 1996 je bil pritožnik vpleten v prometno nesrečo. Povzročitelj nesreče je bil zavarovan pri zavarovalnici ZM.

7. Dne 12. januarja 1999 je pritožnik sprožil pravdni postopek zoper ZM na Okrožnem sodišču v Celju in zahteval odškodnino v znesku 93.100 slovenskih tolarjev (približno 390 evrov).

Dne 14. novembra 2001 je Okrožno sodišče v Celju zaradi krajevne nepristojnosti (*ratione loci*) preneslo zadevo na drugo sodišče. Pritožnik se je zoper to odločitev pritožil, Višje sodišče v Celju pa je dne 11. julija 2002 ugodilo njegovi pritožbi in zadevo vrnilo v ponovno obravnavo na Okrožno sodišče v Celju.

Med 28. julijem 1999 in 7. oktobrom 2003 je pritožnik vložil tri pripravljalne spise in/ali dokazne predloge.

Med 17. februarjem 2000 in 9. decembrom 2002 je podal tri zahtevke za določitev datuma obravnave.

Od šestih obravnav, ki so bile opravljene med 14. junijem 2001 in 12. februarjem 2004, ni bila nobena odložena na zahtevo pritožnika.

Med postopkom je sodišče imenovalo izvedenca prometne stroke.

Na zadnji obravnavi se je sodišče odločilo, da izda pisno sodbo. Sodba, s katero je bilo delno ugodeno pritožnikovi zahtevi, je bila vročena pritožniku dne 11. marca 2004.

8. Dne 18. marca 2004 se je pritožnik pritožil na Višje sodišče v Celju. Pritožbo je vložila tudi ZM.

Postopek še poteka.

PRAVO

I. ZATRJEVANA KRŠITEV ČLENOV 6 § 1 IN 13 KONVENCIJE

9. Pritožnik se je pritožil zaradi predolgega postopka. Člen 6 § 1 Konvencije se glasi:

»Pri uveljavljanju državljanских pravic in dolžnosti....., je vsakdo upravičen do sojenja na sodišču v razumnem roku....«

10. Pritožnik se je po vsebini pritožil tudi, da so bila notranja pravna sredstva, ki so na voljo za predolge pravne postopke v Sloveniji, neučinkovita. Člen 13 Konvencije se glasi:

« Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to Konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, in to tudi, če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti.»

A. Sprejemljivost

11. Vlada je navedla, da notranja pravna sredstva niso bila izčrpana.

12. Pritožnik je tej trditvi ugovarjal in izjavil, da dosegljiva pravna sredstva niso bila učinkovita.

13. Sodišče ugotavlja, da je ta pritožba podobna primeroma *Belinger* in *Lukenda* (*Belinger proti Sloveniji*, št. 42320/98, 2.oktober 2001, in *Lukenda proti Sloveniji*, št. 23032/02, 6.oktober 2005). V teh primerih je Sodišče zavrnilo ugovor Vlade glede neizčrpanih notranjih pravnih sredstev, ker je ugotovilo, da so bila pravna sredstva, ki so bila na voljo pritožnikom, neučinkovita. Sodišče opozarja na ugotovitve v sodbi *Lukenda*, da je kršitev pravice do sojenja v razumnem času sistemski problem, ki izvira iz neustrezne zakonodaje in neučinkovitosti sojenja.

14. V zvezi s predmetno zadevo Sodišče ugotavlja, da Vlada ni posredovala nobenega prepričljivega argumenta, ki bi od Sodišča zahteval, da ga razlikuje od svoje uveljavljene sodne prakse.

15. Sodišče nadalje ugotavlja, da pritožba ni očitno neutemeljena v okviru pomena člena 35 § 3 Konvencije. Prav tako tudi ni nesprejemljiva iz kateregakoli drugega razloga. Zato jo je treba šteti za sprejemljivo.

B) Vsebina

1. Člen 6 § 1

16. Upoštevano obdobje se je začelo dne 12. januarja 1999 na dan, ko je pritožnik sprožil postopek pred Okrožnim sodiščem v Celju in se še ni končalo. Upoštevano obdobje je tako trajalo preko sedem let in dva meseca na dveh stopnjah sojenja. Ob upoštevanju pritožnikove pritožbe glede pristojnosti sodišča, je bila zadeva do sedaj obravnavana na treh stopnjah.

17. Sodišče ponavlja, da je treba razumnost dolžine postopka oceniti v luči okoliščin primera in glede na naslednje kriterije: zapletenost primera, ravnanje pritožnice in pristojnih

organov in pomena zadeve za pritožnico v sporu (glej, med številnimi drugimi viri, *Frydlander proti Franciji*, [GC], št. 30979/96, § 43, ECHR 2000-VII).

18. Sodišče po pregledu vsega posredovanega gradiva in ob upoštevanju lastne sodne prakse v takih primerih, meni, da je bilo v predmetni zadevi trajanje postopka prekomerno in da zahteva po »razumnem času« ni bila izpolnjena.

Zaradi tega je prišlo do kršitve člena 6 § 1.

2. Člen 13

19. Sodišče ponavlja, da člen 13 zagotavlja učinkovito pravno sredstvo pred domačimi organi za zatrjevano kršitev zahteve iz člena 6 § 1 za sojenje v primeru v razumnem roku (glej *Kudla proti Poljski*, [GC], št. 30210/96, § 156, ECHR 2000-XI). Ob tem poudarja, da so bili ugovori in argumenti, ki jih je navedla Vlada, že zavrnjeni v prejšnjih zadevah (glej *Lukenda*, navedena zgoraj), zato ne vidi razloga, da bi v predmetni zadevi sprejelo drugačno odločitev.

20. Zaradi tega Sodišče meni, da gre v predmetni zadevi za kršitev člena 13 zaradi pomanjkanja pravnega sredstva v notranji zakonodaji, s katerim bi lahko pritožnik pridobila odločbo, ki bi podpirala njeno pravico v tem primeru do sojenja v razumnem času, kot je to določeno v členu 6 § 1.

II. UPORABA ČLENA 41 KONVENCije

21. Člen 41 Konvencije navaja:

» Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitev Konvencije in njenih Protokolov, in če notranja zakonodaja visoke pogodbenice omogoča le dodelitev delne odškodnine, lahko Sodišče po potrebi zagotovi pravično zadoščenje oškodovani strani«.

A. Odškodnina

22. Pritožnik je zahteval 6.000 evrov (EUR) za povrnitev nepremoženjske škode.

23. Vlada je takšni odškodnini ugovarjala.

24. Sodišče meni, da je pritožnik najverjetneje utrpel nepremoženjsko škodo. Na pravični podlagi je sklenilo, da mu iz tega naslova prisodi 4.000 EUR.

B. Stroški in izdatki

25. Pritožnik je poleg tega zahteval okoli 860 EUR za stroške in izdatke, ki so nastali pred Sodiščem.

26. Vlada je dokazovala, da je bil zahtevek previsok.

27. Glede na sodno prakso Sodišča je pritožnik upravičena do povrnitve stroškov in izdatkov le v toliko, v kolikor so dejansko in nujno nastali in so bili razumni glede na celoten zahtevek. V predmeti zadevi zato Sodišče meni, ob upoštevanju informacij, ki jih je pridobilo in navedenih kriterijih, da je primerno, da se pritožniku odobri zahtevana vsota v celoti.

C. Zamudne obresti

28. Sodišče meni, da je ustrezno, če zamudne obresti temeljijo na najnižji posojilni stopnji Evropske Centralne Banke, ki se ji dodajo tri odstotne točke.

SODIŠČE NA PODLAGI NAVEDENIH RAZLOGOV SOGLASNO

1. prizna pritožbo za sprejemljivo;

2. odloča, da je prišlo do kršitve člena 6 § 1 Konvencije;

3. odloča, da je prišlo do kršitve člena 13 Konvencije.

4. odloča,

(a) da mora obtožena država, v roku treh mesecev od dneva, ko postane sodba pravomočna v skladu s členom 44 § 2 Konvencije, plačati pritožniku 4.000 EUR (štiri tisoč evrov) za nepremoženjsko škodo in 860 EUR (osemsto šestdeset evrov) v zvezi s stroški in izdatki, skupaj z vsemi morebitnimi pripadajočimi dajatvami;

(b) da se bodo na navedene zneske od dneva, ko poteče rok navedenih treh mesecev do poravnave, plačevale enostavne obresti po najnižji posojilni stopnji Evropske Centralne Banke za vse zamudno obdobje, z dodanimi tremi odstotnimi točkami;

5. zavrača ostale pritožnikove zahteve za pravično zadoščenje.

Napisano v angleškem jeziku ter posredovano v pisni obliki dne 6. aprila 2006, v skladu s členom 77 §§ 2 in 3 Pravil Sodišča.

Vincent BERGER

Zapisnikar

John HEDIGAN

Predsednik